

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, candu o cola intréga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiurailoru.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	7 fl. a. v.
diuimetate de anu	4 " " "
patrariu	2 " " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intregu	15 fl. v. a.
diuimetate de anu	8 " " "
patrariu	4 " " "

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundintii a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: Viena, Landstrasse, Reinsnergasse Nr. 3. unde sunt a se adresá si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditura; câte vor fi nefrancate, nu se vor primí, éra cels anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditura: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Viena 7/19 aprilie.

Impartirea in comisiuni a dietei unguresci fece impressiune buna si in diurnalistic'a nemtiésca, cáci se spéra astfelu deslegarea mai grabnica a cestiuniloru.

D'in parte-ne credemu cá impartirea acést'a, afora de aceea cá tuturor membriloru dietei deschide suera mai larga de aptivitate spre a inmultí aptivitatea dietei inse-si, mai are si acealature buna, cá daca va procede purure ástfelu, dóra li va trece dorulu unoru natarei a pasí ca candidati de deputati dietali, basandu-se pre multimea cortesiloru ce-i incungiura. Nu vremusé dicemu cá prin impartire s'ar fi sterpitu acestu reu cu totulu.

Relatiunile intre Austria si Prussia nu se prevede cá se vor schimbá, cu tóte cá acésta cestiune a intratu intr'unu stadiu nou, prin respunsulu ce lu dede Bismark la not'a d'in urma a cabinetulu imperatescu. Acestu respunsu pórtá datulu d'in 15 l. e. Bismark denéga cabinetulu de Viena intentiunile impaciutórie, apoi continua: „Dechiararile in depesi'a austriaca, cumca nu s'au facutu despusetiuni cari, depa organismulu armiei austriace, ar presupune pregatire de resbe s'pressiuni cum sunt „neci-unu felu de concentratiune mai insemnata de trupe,“ „neci-o cumperare de cai neindaténata,“ „neci-o conchiamare sub stindarde in cutare tinutu,“ sunt de natura elastica, s'pressiuni de insemnata neanumita. Informatiunea mai d'aprópe e impededata, fiindu cá diurnaleloru austriace li s'a opritu comunicarea sciriloru militari.“

„In not'a austriaca nu se pomenesce despre retragerea despusetiuniloru austriace si incetarea pregatiloru de resbelu. Conte Mensdorff crede retragerca de prisosu, dupa ce Imperatulu si-a datu parol'a cá Austri'a n'are cugetu de ofensiva. D'in contra se cere de la Prussia ca, pe langa parol'a regclui asemene obligatórie, sé-si retraga ordinatiunile, cari fura provocate numai de despusetiunile cele schimbate a le Austriei. Prussia prin despusetiuni partiali a cercatu a tiené pasi cu pregatirile austriace, deci aceste-a nu potu fi retrase, pana ce nu e delaturata ans'a loru.“

„Guvernulu imperatescu are sé iee iniciativ'a, a restitui status quo ante.“

Acest'a e pe scurtu respunsulu lui Bismark, d'in care nu se póte deduce la o chiarificare a situatiunei, daca cumva nu vom crede combinatiuniloru, cari pretindu cá intentiunea lui Bismark e numai a tiené Austria pre picioru de resbelu, pentru a-i superá finantiele, va sé dica finantiele prusesci s'au prinsu pre lup-ta cu cele austriace, pentru a vedé cari vor poté suferí mai multu.

Dóuc acte a le guvernulu d'in Romania, le au cetitorii nostri in Nr. acést'a. Esiste inca si alu treile actu, ce nu n' permite spatiulu a lu reproduce, si priu care ministeriulu recomanda pe principiele Hohenzollern, cá e consangénu fa-

miliei domnitóre d'in Prussia, carea avú pre Federicu celu Mare, e consangénu lui Napoleone III., familiei spre care e man'a lui Ddiu, care cum magnetulu trage ferulu, asié imbratisia principiele nobili: democratle, natiunalitate, libertate; cá tata-so a renunciatu de buna vóia la tronulu de suveranu nemtiescu in favórea unitatei nemtiesci; e nascutu de unde vine Dunarea, acestu fluviu carui-a Roman'a are a multiamí scutulu poteriloru garante; cá Proni'a l'aréta, cáci va fi de 27 de ani tocm'a candu se va finí plebiscitulu s. a.

Direptiunea culturai nóstre

merita de presentu cea mai mare atentiune, mai multu ca veri-candú alta-data, cáci popórele in giurulu nóstru inaintéza cu rapediune, dar' cauta sé tienemu socotéla si la inaintarea popóreloru celoru mai indepartate, cáci multimea si rapediunea medilóceloru de comunicatiune — cu cari seclulu nostru e in dreptu a se fali — ni le aduse si pre aceste-a in apropiare. Apoi cultur'a — pentru popórele ce nu o cunosecu deplinu — s'a asemenatu pre bine unei carutie rapedi, antea carei-a cauta sé te duci cu intime egale, cáci la d'in contra te ajunge, te turtsece. Pre poporulu, ce nu si-are cultur'a sa, lu navalescu cultur'a straina, si daca elu nu e in stare a tiené pasi egali cu ea, devine supusulu ei. Spre a precepe mai lesne, sé ni luámu de exemplu Romania. Unu statu, ori catu de micu sé fie, si cultur'a lui catu de insemnata, totu contine cate-va eleminte, cari nu potu incungiurá intrebuintiarea produpteloru industriei, si óre pre pietiele Romaniei cine si imbie produptele sale, daca nu industria nemtiésca in precumpenire? D'aci usioru se póte deduce ce e Roman'a pentru industria nemtiésca? E pep-tulu celu grasu la care ea suge in comoditate. Daca tiér'a n'a sentitu inca acést'a, e pentru cá majoritatea ei absoluta n'a sentitu inca trebuinti'a produpteloru straine, dar' inaintandu cultur'a, inaintéza si lipsele, omulu cultu are mai multe necesitati, si poporulu care inaintéza in cultura — prin urmare si in sporirea lipseloru — trebuc sé se ingrigéseca totodata si pentru desvoltarea de'n senulu seu a acelor factori, cari contribuescu la acoperirea lipseloru, cáci la d'in contra vinu strainii spre a acoperí lipsele, ei ieu si banii, éra poporulu pre incetulu, cam pre nesimtite, seracesce; si cande ajunge la acésta stare pre terenulu materiale, cade si cultur'a lui spiretuale veri catu de mare sé fie, cáci cultur'a spiretuale cu cea materiale in vícti'a unui poporu sunt sorori, ambele cauta sé inainta cu pasi egali pentru a compune bunastarea acelu poporu.

Cultur'a nóstra pana acú se marginia mai multu pre terenulu spiretuale, si desclinitu sciintiele juridico-politice — pre langa cele teologice — erau cari indulciá pre Romani mai alesu, reuniunile nóstre netiunali, cari si-au luat de devi-

sa: inaintéza cultura poporulu romanu, totu de juristi se interesá mai multi.

Acésta direptiune érá si este nimerita pre bine, cáci trebuiá a combate pre-judetiele mai antaiu pre terenulu politicu, trebuiá ca natiunea sé-si elupte ceva est indreptatirea egale, pentru ca sé i se permita a strabate si prin cele lalte ramuri ce compunu vícti'a sociale.

Inca n'am ajunsu bine la indreptatirea egale, avemu trebuintia de juristi, teologi, etc. si vom avé si dupa aceea de unu numeru óre-care corespundiatoriu in proportiune cu cel'a alu conlocuitoriloru nostri, pentru ca terenulu ce lu vom castigá in politica, sé lu póta sustiené, — si totusi s'a observatu si pana acú, cá cultur'a nóstra materiale remane inderetrulu celei spiretuale; lipsele ómeniloru nostri culti, li acoperu cei de alte natiunalitati, la acesti-a se ducu si banii castigati de Romani, — acest'a nu póte fi modulu d'a inaintá bunastarea natiuneii.

Departe sé fie de noi intentiunea a sterní ideea d'a nu comunicá cu cei de alte natiunalitati pre terenulu materiale, cáci natiunile, casi individii, unele vinu in ajutoriulu altor'a. A ne ingradí cu muri chinesi, nu e cu potintia, si neci n'ar fi consulta, cum nu fu pentru Chin'a, carea fora de muri, venindu in comunicatiune cu alte popóre, de securu ar fi inaintatu mai multu. Voimu a dice numai, cá terenulu materiale merita si d'in partea nóstra atentiune mai multa, ca nu cumva mane poimane sé devenimu la nepotintia mai mare, de cum ni fu eri alaltieri nepotintia politica.

De securu ni se va observá cá acusi in asta privintia cursulu naturale si-va luá direptiunea sa, care are sé fie buna, pentru rádimulu in cultur'a spiretuale. Asié e, o credemu. Dar cultur'a spiretuale n'am incredintiat'o numai cursulu naturale; natiunea, reuniunile ei si-au incordatu poterile pentru a exploatá tóte cercustantiele pre terenulu acést'a, de unde urméza cá am luat angagementu a face astfelu si cu cultur'a materiale, si acést'a chiar pentru legatur'a ce existe intré ele.

Deci credemu cá reuniunile nóstre vor luá in consideratiune mai mare acésta cauza de locu ce va veni vre-o stabilitate in politica, cece ce sperámu sé fie curundu, cáci imperiulu a trecut facendu esperimentari prin multe sisteme, si le-a potutu judecá.

Pretinde acést'a de la noi si spiretulu tempului. Cu catu vócea poporulu si-elupta demnitate mai mare, si deslegarea multoru cestiuni se incredintia ei, cu atata se imputiena resbelele, cercustantia ce contribue a dá industriei si comerciului sboru mai mare.

Nu de multu unu magiaru, tintiudu la cultur'a materiale, disc conatiuniloru sei: „Natiunea magiara are trebuintia de „nova donatio,“ pentru ca patri'a acést'a si in viitoriu se fie a ei.“

Ast'a e bine disa si pentru Romani. Imbratisati industria, comerciulu, artile etc. cáci numai asié e cu potintia, ca si

pentru venitoriu pamentulu romanescu sé remana — romanescu.

Diet'a Ungariel.

Siedinti'a casei reprezentatorulu d'in 16 Aprile e. n.

In absenti'a presiedintelu Szentiványi. carele in tempulu mai nou a vorutu d'in privintie de sanetate sé renuncie de scaunulu presidiale, si numai in urm'a unei manifestatiuni nóue de incredere d'in partea partíei deakeane, carea l'a rogatu prin o deputatiune, condusa de contele Iuliu Andrásy, sé conduca si mai departe siedintiele dietali, s'a resolvatu a ocupá si de aci inainta scaunulu presiedintelu, presiede vice-presiedintele conte Iuliu Andrásy.

Protocolulu lu duce Giorgiu Ioanovicu, éra pre vorbitori i insemna Dimitrieviciu.

Dupa cetirea protocolulu siedintei trecute obsérva Sigismundu Bernáth, cá déca voesce cas'a sé autentice ce-va, e neincungiuratu de lipsa sé scia aceea, ce autentica. Elu inse n'a auditu nimica d'in cetirea protocolulu, fiindu acustic'a casei fórté rea.

Observatiunea acést'a a causatu desbatere lunga, la care a luat parte intre altii si bar. Iosifu Eötvös, accentuandu, cá detorintia de capetenia a casei e, sé desbata, ca sé póta aduce conchiamu Acustic'a casei inse e atatu de rea, in catu nu e cu potintia a se intielege unii pre altii. Vorba síulu, déca vrea sé fie intielesu, trebuc sé vorbéseca cu unu tonu fórté innaltu, ce la vorbisi óstí luégl nue cu potintia, ca sé nu ragusié. sé dóra chiaru sé capete dorere de peptu. Dóci e de parere, cá in arangiare sé se faca óre-si care stramutare. Desbaterea acést'a s'a finitu cu aceea, cá cas'a n'a luat la desbatere objetele, ce erau in ordinea dilei, ci au pasitu la alegerea transilvaneniloru in comisiunea de 67 pentru facerile comune, votandu de odata pentru alu 2. vice-presiedinte, si alu 6. notariu, cari locuri s'au reservatu ardeleniloru. Resultatulu votarei e, cá Carolu Zey s'a alesu de alu 2. vice-presiedinte cu 235 voturi, éra Franciscu Ócsvay de alu 6. notariu cu 239 de voturi. Pre mai multe siedule érá serisu: „nime,“ „nici unulu.“ Ambii alesi au multiamitu pentru increderea, cu carea i-a onoratu cas'a, observandu celu d'autaiu, cá increderea acést'a nu o póte de felu aserie meriteloru sale atatu de putine si neinsemnate, ci iubirei si fratietatei, ce au intimpinatu, pre reprezentantii ardeleni in diet'a tierei.

Resultatulu alegerei transilvaneniloru in comisiunea de 67 se va publicá in siedinti'a mai de aprópe.

In fine se primesce propunerea lui Ghyczy Calmanu, carele afla spatiulu saiei de pró abundante ca sé se aléga o comisiune d'in sínu reprezentatorulu care in contielegere cu ómeni de specialitate sé proiepteze strafomarele necesarie in arangimentulu casei pentru o acustica mai buna. In comisiunea acést'a propune presiedintele pre bar. Iosifu Eötvös, Ghyczy Calmanu, Samúilu Bónis, Ladislau Covás, Mad'ász.

Propunerea se primesce cu unanimitate. Siedint'a mai d'a própe se va tiené mercuri in 18. La ordinea dilei vor fi mai multe verificari si elaboratulu comisiunci de 12.

Siedinti'a casei repr' d'in 18. Aprile.

Presiedintele: Szentiványi.

Protocolulu lu duce: Giorgiu Ioanovicu' pre vorbitori i insemna: Vilelmu Tóth.

Dupa autenticarea protocolulu siedintei trecute se cetesce resultatulu alegerii ardeleniloru in comisiunea pentru afacerile comune. Cu majoritate de voturi s'a alesu: conte Wolfgang Bethlen, 227. Fridericu Bömehes 227. Iosifu Hoszú 227. Carolu Zéyk, 227. conte Emericu Mikó, 226. conte Gotthardt Kún 225. Mihaiu Mikó 225. conte Ion Beth-

len 224. bar. Gabrielu Kemény 224. Gregoriu Simai 224. Carolu Torma 224. Fridericu Fehdenfeld 222. Ion Gecező 222. Andreiu Zimmermann 222. Ladislau Tisza 221.

Notariulu Vilelmu Tóth cetesce scrisórcă invitatória, adresata casei d'in partea orasiului Alb'a regia (Stuhlweissenburg), la festivitatea descoperirii statuei lui Vörösmarty, care serbare va fi in 6 Mai a. c. Cas'a primesce cu placere invitatiunea acést'a, si desémma pre alu 2le vice-presedinte Carolu Zeyk de conducatoriulu reprezentantiloru dictali, cari voru vré sé iee parte la festivitatea acést'a.

Presedintele comunica sosirea mai multor scrisori si petitiuni, cari se predau la respectivele comisiuni.

Comisiunea verificatória propune nemircirea alegerei lui Laurentiu Buday, care propunere o primesce cas'a dupa o desbatere lunga dar' fara nici o insemnatate, judecandu pre Laurentiu Buday, ca sé platésca si spesele de incuistiune. In fine se verifica Ionu Tulbasiu, conte Alesandru Bethlen, Andreiu Medanu, s. a.: a caroru nume, ni pare reu, nu le-amu potutu intielege pentru acustic'a cea rea, maideparte pentru cà referintele aveá unu organu atatu de debile, incatu nu scimu de securu, cà óre fi lu-a auditu vecinu-seu, éra in fine pentru cà cuestur'a dietei nu afla diurnalistic'a romana démna, ca referentia acestei-a sé capete locu pre ban'e'a diurnalistiloru, ci dupa multe necesari li-a asemnatu locu pre galeri'a publicului, si aci la locu neaptu, de unde cu mare greutate abia pote ce-va audi.

Comisiunea, alésa in siedintia' ultima, ca sé proiecteze strafomarile necesarie in arangiamentulu casei pentru o acustica mai buna reportéza cà dens'a a tienutu siedintia si e de parere ca scaunulu presidiale sé se posteze mai in mediloculu salei, éra spatiulu golu, ce se afla fatia cu usi'a mare de intrare sé se desparta de catra sala prin unu felu de perdele gróse, in cari sé se franga tonulu.

Propunerea acést'a se primesce.

Presedintele anuncia siedintia' mai de aprópe pre Sambata, nefindu la ordinea dilei nici unu obiectu, care s'ar poté pertractá mane ori poimane, éra comisiunea verificatória n'are atata materialu, catu sé pōta pana Sambata impliní o siedintia.

Transilvania in relatiunea istorica, politica si strategica catra monarcia.

(de A.)

Acést'a e titlulu unui articlu publicatu in „Militär-Zeitung“ Nr. 27. Noi lu comunicámu cetitoriloru nostri, pentru ca sé véda ce pareri domnesc in regiunile militari a le Austriei, a sup'ra acestei cestiumi d'atat'a importantia:

„La evinimintele de lume si statu trebuie sé credemu intr'o ocaruire mai innalta, ca sé ne potemu linisef in epocele nefericite ce intalnimu, si totdata sé sperámu, cà aceleavor serví viitoriulu de invetiatura.

Cu atatu mai insemnate aparú rescolarile in Ungaria, cari de secole se repetira de catra o rasa, dara ba, nu de catra o rasa, ci de catra o partita aristocrata magiara, ce érá totdeun'a aplecata spre rescolari, cari adusera

tiér'a in cea mai mare nefericire, a carei-a delaturare nu o modiloc' nici chiaru defaimat'a epistola de libertate a lui Andrea II — care servece spre rusine unui regu, fiindu cà regele prin faptul acést'a se despoia de tóte drepturile sale in favorulu vasaliloru cerbicosi, pentru d'a ascurá pacea si esistintia tierii — pance in fine se ruina imperiulu magiaru si Ungaria se pleca jugulu turcescu sub care gemu o suta cinci dieci de ani.

In restimpulu acést'a nu se facura completuri, conjuratiuni, nici rescolari.

Dara abid ce trupele nemticsi o elibera de domnia turcesca, de locu reu si reulu colu vechiu, moscenitu, inca in gradul mai mare, casi candu pacea indelungata aru fi inmultitu materi'a inveninotoria; caei partit'a ce nu se potea imbun' atitiá éra-si revolutiuni, cari adusera statulu aprópe de perire.

Dupa finca revolutiunii d'in 1848 si 1849 dise unu publicistu magiaru: „in revolutiuni acést'a ne-am convinsu, cumca autonomi'a Ungariei nu o potemu castiga cu arma; noi cautu s'o castigamu pe cale politica.“

Deci dara, e chiaru: cà o rescolare cu arma e delaturata, éra tendintia, invelita in alta forma, se sustine.

Fantasm'a unui imperiu magiaru independentu nu este noua, ca esiste de doa secole; si desu tóte incercarile de a o indepliní nu succésa, totusi ca se mai sustine. Acést'a o aderescu cele mai prospete eviniminte d'in Ungaria, la cari se adauge introducerea aspra a legii pentru limb'a magiara, prin care e otarita suprematisarea celoru lalte natiuni si totu de odata se netediesce calea magiarisarii; ur'a si zelulu cu care se luera pentru centralisatiunea cerbicos'a, ba contopirea tiercloru ce se tinu de coron'a Ungariei — cari niceicandu n'au fostu deplinu impreunatu cu ea, — pentru ca sé se infintie die unu mperiu magiaru imposantu fatia cu tiercele ereditarie germane, dau dovéda mai chiara despre vointia d'a realisa fantasm'a acést'a — decumva la timpulu seu i-ar concede cercustantiele.

Pentru a face sé despara fantasm'a acést'a, sé intentiunéza separarea Transilvaniei, care in privintia politica si deosebitu in cea strategica va remané in tóte fazele de cea mai mare insemnatate pentru starea monarciei.

Cumca Ungaria nu pōté avé pretensiuni drepte la uniunea Ardelului, despre acést'a ni da dovéda o descriere scurta d'in istoria acestei tieri.

Transilvania fu cuprinsa in 1003 de catra regele Stefanu in resboiele portate cu ducii Cup'a si Giula, dara remase sub administratiune propria, cu unu principe ca tiera de corona a Ungariei, si remase totu in acést'a relatiune si dupa inmigrarea Germanilor — ce se numescu Sasi, cari adusera cultur'a si civilizatiunea la resaritu (? Red.) — pana la bataia de la Mohaciu 1526.

Bataia de la Mohaciu este cu multu mai insemnata, de catu sé nu i-se dee locu si aci.

O armata puternica turcesca crupse in Ungaria, tenerulu rege Ludovicu intimpina pe turci in tier'a sfasiéta de partite numai cu o armata micutia si voi sé-si ocupe loculu la Mohaciu, ca sé aseptate ajutoriulu promisú d'in Boemia si Croatia. In fatia inimiculu o partita aristocrata nemultumita casiuna rescolare in dosulu regelui. Nefericitul monarcu se vediu silitu a incepe lupt'a, innainte de ce

ia ajunsu ajutoriulu asteptatu. Armat'a magiara fu nimicita, regele-si perdú viét'a, Ungaria fu devastata, 200.000 feciori devenira preda brutalitati fanatice. Acést'a nefericire mare o pregati tierci partit'a aristocratica, care pretiuna inteserele proprie mai multu decatu esistintia monarciei.

Lupt'a de la Mohaciu a hotaritu si despre Transilvania, ea deveni autonoma cu dreptulu d'a-si alege principe; dara pentru cà érá pré slaba sé se scutésca sengura, si-cauta scutu la puterniculu Sultanu. Deci i fu recunoscuta nedependintia de regele Ungariei.

In starea acést'a, — in care nu lipsira luptele de partite si totu felulu de predari — remase Transilvania pana 1696. Celu d'in urma principe alesu, Apafi II dede Transilvania imperatulu austriacu Leopoldu I, pentru desdaunare; si prin acést'a deveni Transilvania de provincia austriaca, éra nu magiara, avendu-si ca propri'a cancelaria de curte in Vien'a.

Lupt'a de la Zenta 1697*, in care principele Eugeniu au nimicitu armat'a turca pana inca Sultanulu nu-si potuse realisa intentiunea, ca sé se retraga in Transilvania pentru d'a dá man'a cu partit'a lui Rákotzi, ca sé crumparevolutiunea ce se gatise pe tempulu acel'a, — a fostu de mare insemnatate. Invingerea acést'a marétia nu numai cà a eliberatu Ungaria intréga pentru totu deun'a de sub domniea Sultanulu, ci a si slabitu rescolarea Rakotziana, care mai tardiu totusi se intempla si decumva se impreuna cu Turcii, de securu cà si-aveá de urmare perderea Transilvaniei si a Ungariei intregu.

Franciscu Rákotzi, care de repetite ori a fostu amnestiatu pentru crim'a de tradatori, se intemnitá de nou pentru acést'a crima, i succésa inse a fugi d'in temnitia si se puse in fruntea rescolarii **).

Resboiulu acést'a, carui-a se insotira confederatii Ungariei, durá optu ani in tier'a, pentru cà Transilvania nu aveá destula ostasime, pana ce insurgentii nu fusera nimiciti cu totulu la Trencinu.

Imperatulu Leopoldu nu ajunse sfarsitul rescolarei acestei-a. Lui i urma Josifu I. O deputatiune de nobili rogá pe monarcu ingenunchiandu, ca sé lase tierci constitutiunea, perduta intru inticlesulu dreptulu ginteloru. Imperatulu le impliní rogarea pe langa niste stramutari insemnate. Unu istoricu, acestu actu de gratia lu numesce sminta mare a regimulu altucum intieceptu si blandu de sub imperatulu acést'a.

Transilvania intrá éra-si in relatiunea de sub imperatulu Leopoldu, fiindu cà numai partit'a magiara d'in tier'a acést'a participase la rescolarea rakotziana.

Sanctiunea pragmatica a lui Carolu VI se primí in diet'a d'in Sibiu la a. 1722, cu unu anu mai nainte de ce diet'a ungara a indeplinitu actulu acést'a.

Maria Teresia redica Ardelulu la demnitatea de mare principatu. Candu M. Teresia érá incungiurata de inimicii ce voiaiu sé-i rapésca mosi'a drépta, si se aflá forte stremtorita, atunci ca a cerutu ajutoriu de la ma-

*) Care a castigat'o regiminte germane si spanice.

**) Mersulu lui Rákotzi-si trage originea de pe tempulu acést'a, fiindu cà bandele de musica tigancesci, cari petreceau hordele Rakotziane, cantau melodii asemene. In 1849 era mersulu lui Rákotzi innulu nationalu alu insurgintiloru magiari.

giari. Dara acesti-a voiaiu sé se folosésca de ocaziune, si pretinsera uniunea Ardelului cu Ungaria. Consiliarii corónei, cari cunosceau insemnatatea provinciei acestei-a pentru monarcia, nu voira sé spriginésca pretensiunea acést'a. Regin'a le si refusa pretensiunea, dara totusi li concesse, ca Adélulu pre langa tóte cà de doue sute de ani érá despartitu de Ungaria, sé fie primitu ca tiera de coróna a Ungariei, inse in modulu guvernarei de pana acum sé nu se faca nici o schimbare; d'in contra li concesse, ca orasiel Sepusiene, cari erau impreunate cu tiercele ereditarie germane, precum si cele trei comitate Posionu, Siopronu Eisenburg, si Banatulu Temisianu sé se impreune cu Ungaria ***).

Banatulu Pa cuprinsu principele Eugeniu in a. 1716 cu trupe germane si romane, de la Turcii cari in decursu de 164 ani neintreruptu l'au posiediatu.

E de insemnatate, cumca patem'a d'a se marí a magiariloru se totu nutresce de o suta de ani; provincii si parti de tieri, ce Ungaria le-au perdutu de multu, si cari-su recastigate numai prin arm'a germana, se pretindu a fi tieri tencetore de coróna stului Stefanu.

Dreptulu poporeloru nu cunósce atari reclamatiumi. Anesiunea provinciiloru e o inventiune noua, a carei-a basa de dreptu e poterea brutala.

Candu imperatulu Leopoldu II a luatú frencele guvernanaí a mana, dupa mórtea neuitatulu imperatu Josifu II, neindestuliti Ungariei nutriau sperantia de castigu; dara imperatulu Leopoldu a fostu unu principe intieceptu si tare. Elu refusa unguriloru adausele la formulele de incoronare ce le cereau, prin cari regii Ungarii ar fi fostu pusi in asemene gradu cu cei vechi ai nefericitei Polonie; elu se opuse angustarei poterii esecutive a regelui; elu concesse numai tienerea dietei la siesu lune dupa suirea pe tron.

Ce felu de pareri avea atunci regele in privintia Ardelului, ni va areta o epistola catra generalulu comandante si comisariu reg. pentru dieta, d'in 1790, care in istoria Ardealulu face unu periodu insemnatu. Epistol'a dice: „Jubite locotieninte de maresialu campestru de Rall!

Am otaritu tienerea dietei in Clasiu pe 13 Decembre 1790, si vei primí in privintia acést'a catu de curendu prin cancelaria de curte transilvana rescriptulu tramisu Dtale, ca la comisariulu meu denumitu spre scopulu acést'a; cam deodata inse voescu a te face atentu la o impregiurare, care fatia cu urmarile este forte insemnata, si care ti-o descoperu in cea mai mare incedere, spre incunoscintia numai a Dtale. D'in forte credibile locuri mi a venitu cunoscintia, cumca unele d'instre staturile Transilvaniei nutrescu cugetulu sé medicésca, ca mare principatulu Transilvania sé se impreune cu Ungaria; de orace eu d'in mai multe privintio nu potu, nici nu vreu, sé concedu uniunea, vei avé sé faci pe sub mana intr'unu modu intie-

*) Sentintia devenita istorica: „Moriamur pro rege nostro,“ care sé se fie pronuntiatu d'in partea deputatiloru in diet'a de Posionu, s'a adevéritu de falsu; atunci unu articlu de diurnalu provocá pe deputatii respectivi sé ajute pe regele catu mai curendu, si a incheiatu cu constructiunea de sus. Éra in sal'a dietei nu s'a folositu d'in partea deputatiloru niceicandu cuvintele acele-a.

FOISIORA.

Mihaiu Vitezulu

si

Boieriulu Dobricianu.

I.

Colo susu la Bucuresti,
La curti mari si curti domnesci,
Si cu sute de feresti,
Mare mésa e intinsa,
De boieri alesí cuprinsa,
Boieri de-ai divanului,
Si de-ai Tergu-jului,
Si de-ai Mexedintului!
Si boierii 'mi sburdá,
Si 'ncepura-a se laudá,
Cu cai buni si armasari,
Galbeni multi in posionariu,
Cu polate stralucite,
Cu averi mosfi latite,
Si cu sange boierescu,
Si cu sange de-lu printiescu!

Intr' acesti boieri inalti,
Si de laude inganfati,
Nu érá si Dobricianu
Medulariulu de divanu, —
Dar' in frunteu mesei stá
Si podóba mesei dá
Mihaiu voda celu vitezú,
Domnulu tierci de mirazu,
Si tacea si ascultá,
Cum boieru se 'ngaufá.

II.

Unu boieriu atunci se scóla,
Si-i graiesce vorba góla,
„Dá-mi iertare cá se-ti spunu,
Ca esti Domnu, vitezú si bunu,
Dar' esti Domnu cu númele,
Si vitezú cu faptele,
Nu si eu averile,
Nu si eu mosiele,
Cá boieriulu Dobricianu,
Medulariulu de divanu! —
Tu esti Domnu tieraniloru,
Elu e domnulu baniloru,
Si 'nea Dómnu! ce mai are?

Ce altu omu in lume n'are!
Vr' o cinci sute de berbeci,
Unulu c'a altulu si ciubelci,
Cá-su cu corne 'nciubelcate,
Si intórse perte spate,
Cu lanele argintite
Si la capeti zugravite, —
Da 'n verfulu cornitiloru,
Flacar'a lumineloru,
Câte-o pétra nestimata
Stralucindu cá stea curata!
Si ai turmei pecurari,
Doi spre diece voinicii tari,
Nu se pórta ciobanesece,
Ci se pórta boieresece!
Si-a lui mandra boierésa
Ti se pare 'mperates'a,
In vestiminte aurite
Cu diamantu impupite.

III.

Stá Mihaiu cu neabdare,
P' urma puse intrebare:
„Spune-i mane in tredia,
Ce acum'a in betia?“

— „Domnu Mihaiu! alu meu stapanu,
Io-su alu teu ostasiu betranu, —
De n'a fi, ce eu graiescu,
Éca capulu mi-lu jertsescu!“
Si Mihaiu se superá,
Carte lunga elu scriea,
Carte alba, scrisa négra,
Cá pecatulu sé si-lu stérgea,
Si elu cartea-o tramitea,
Pe Dobricianu 'lu aflá
Desbracatu si desmatiatu,
Cum érá calcatu in patu!
Dobricianu cartea-o primia,
La Mihaiu se si grabia,
Dobricianu d'in Stoianesci,
Vine 'ndata 'n Bucuresti, —
La Mihaiu cà se ducea.
Dar' Mihaiu 'lu tramitea,
De-a dá fetia la judetiu,
Pent' averi de mare pretiu!
Candu judetiulu s' aduná,
Dobricianu se judecá,
La 'nelisóre se bagá,
Judecat'a-i se cetia,
Intr' o di de demanétia,

leptu, ca staturile se nu ésa cu o atare propunere, séu daca se va areta ore cine cu éa, sé-si retraga senguru evenimentulu. In privintia acést'a me radimu pe cemintea-Ti diligintia in oficiu si desteritatea Dtale, cari le cunoseu, si aseptu la veri-ce intemplanca catu mai urgente cele lalte pareri a le Dtale, cà cum s'aru poté mai securu respinge propunerea acést'a daca aru veni la lumina, si cum s'aru poté pentru todeun'a nimic' ide'a acést'a.

Viena, la 5 Novembre 1790."

Dar Transilvani'a remase totusi obiectulu ce politiciii magiari nu-lu scapara d'in naintea ochiloru, si dupa unu timpu, naintea revolutiunii d'in 1848 le sucése, sé rumpa de la tíe-r'a acést'a patru comitate, caror'a sé li urmeze si celelalte catu decurendu. Se incepé a. 1848, in care evinimintele fatale aru poté realisa planulu de multu fauritu, uniunea Transilvaniei cu Ungaria; càci parti'a de resturnare a magiariloru cunosea fórte bine, cumca tendintiele loru numai prin uniune se potu realisa. Actulu perfidu, dupa care se proclamá uniunea, precum si urmarile sunt pré cunoscute si nu au lipsa de splicare.

Passivitatea administratiunii militare si o speditiune slaba traseru dupa sine perderea provinciei insemnate.

Urmările prejudicióse precum in privintia politica asiá si in cea strategica, cari se nascura pentru regimulu imperatescu prin perderea Transilvaniei, usioru se potu cunósce.

Acum insurgentiloru li sucése sé faca atacu d'in fortarét'a naturale, ce cucerira Banatulu cu granitiele militare, ce erau fórte nearmate, casjunara asediulu Temisiorii si o mica incuicare a Aradului, care dupa aceea ne avendu medilócele de víctia, fu silitu sé capituleze. A fara de acestu favoru strategicu, trup'a insurgentiloru magiari se mai inmultí cu 40.000 barbati si 30 de tunuri.

In privintia politica parti'a de resturnatori érá intr'atatu de puternica, incatu actulu din 14 April 1849, prin care tronulu Ungariei se declará de vacantu, s'a potutu pune in validitate. Acést'a hotarira a dietii d'io Dobricianu se poté face numai prin cucerirea Transilvaniei; fara Ardelu hotarirea asta aru fi fostu numai catu o comedia de teatru, pana ce asiá fu fórta plina de urmari, care nemici regatulu si constitutiunea magiara.

Cu acést'a Ungari'a devení pentru Austri'a perduta, prin perderea Ardelului.

A cugetá, cumca Ungari'a sengura, legata prin drepturi legitime si contracto de mai multe sute de ani, aru fi fostu silita sé revina la Austri'a, — e cugetu frunceseu. Nici candu!

Ungari'a debut luata cu arm'a.

Ici colé se faceau asecurari d'in partea magiara, cumca in Ungari'a aru fi existatu o partita imperatesca, puternica, care aru fi fostu in stare sé medilócesca revenirea in favorulu legalei dinastie, si fara de arma. Noi nu voimu sé judecámu, ore de a existatu asemene partita, dara atata e adeveratu, daca a fostu atare partita, aceea a fostu intr'atata de terorizata si ametita, incatu ea pentru dreptulu Tronului nu a fostu in stare sé medilócesca nici cea mica hotarire. Nu érá alta de facutu, decatu a cucerí Ungaria cu arm'a, ce se si facé, intr'a-deveru cu ajutorulu unei poteri amice, dar' care érá necesariu.

Insurgentii magiari devenisera la potere de 170.000 de barbati, catra cesti-a inca unu

numeru de trupe bine deprinse, cu 1000 tunuri, si posedeau locurile tierii cele-amai tari d'impreuna cu cetatea naturala Transilvani'a, ca locu de retragere in casulu, daca finea lup-tei aru fi pentru insurgentii Ungariei nefavorabile, d'unde renoindu lup't'a, aru fi invingerea multu mai grea si ostanitóre decatu pe sie-sulu Ungariei. La inceperea luptei cu Ungari'a érá dara neincungiuratu de lipsa sé se atace si cucerésca deodatasi Ardealulu, pentru ca insurgentiloru sé li se taie tota seutirea.

Nu mai pentru operatiunea contra Ardealului se folosia unu corpu de 50.000 barbati. Dara regimulu imperatescu in starea d'atunci poté despune abié cu 90.000 barbati de unde urméza cà ajutorulu strainu érá neincungiurabilu, daca regimulu a voitu sé fie domnu peste Ungaria catu mai curendu.

Pentru sugrumarea revolutiunii magiare se poté incungiurá ajutorulu strainu numai daca Transilvani'a aru fi remasu in manile guvernului.

O populatiune d'in tíera de 1,400.000 suflete, care érá credinciósa dinastiei domnitorie si care in diet'a d'in Clusiu a fostu in minoritate, a maritu ajutorulu celoru 50.000 ostasi.

Poternica desvoltare si latire a revolutiunii din Ungari'a, care adusesse statulu in periculu mare, se poté intentioná numai prin uniunea cu Transilvani'a si prin urmarile acesteia.

Precum la médiadi patrunghiulu cetatiloru e stavila ce se opune unui regimu raptoriu de tieri, asiá la resaritu Ardealulu e paretele de care se sfarima tóte revolutiunile magiare d'impreuna cu dorintiele de despartire, ce nu au amutitu.

Predarea positiunii cestei-a séu aceleia aru fi renunciarea la sustarea monarchiei.

Romania.

PROCHIAMATIUNE.

Romani!

In cursu de diece ani ati doveditu de trei ori in facia Europei, prin actele si voturile Vóstre cà sunteti o natiune, c'aveti consciintia de drepturile si trebuintiele vóstre, cà voiti unirea si ca seutu alu nationalitatii nóstre unu Domnitoriu strainu; si fie-care afirmare a vóstra a fostu aplaudata de tóte natiunile, fia-care actu alu vostru a fostu recunoscutu si confirmatu de poterile garanti.

Faptulu de la 11—23 Fevruariu, fiindu o nóua si multu mai poterica afirmare v'a atrasu si admirarea si iubirea mai a unanimitatii poteriloru celoru mari. Acést'a iubire, acestu respectu alu autonomiei, alu suveranitatii nóstre, ele le-au aratatu prin oprirea oricarei intervenire, prin primirea oficiale a represintantelui nostru si a comisariiloru de catra Maiestatea Sa Sultanulu, si a agintelui guvernului de catra Maiestatea Sa Imperatulu Francesiloru, si prin amanarca Conferintieloru pana ce, in facia noucloru impregiarari, veti fi pusu cea de pe urma mana la seversirea maretiei vóstre lucrari.

Daca inse poterile cele mari v'au lasatu deplina domnia asupra voua insive, ele au ochii tintiti pe noi; càci de destinarile Romaniei suntu legate si interese mari ale Europei, si este doveditu pana la evidintia c'acele interese nu potu se le lase a permite ca gurile Dunarii

se fia date in man'a unei natiuni dasbinate, trunchiate, slabe, prin urmare si cu totulu de parte d'a fi bulevardulu putericu pentru radicarea caruia poterile garanti au versatu sangele si comorile loru.

Pentru consolidarea acestui bulevardu, natiunea a cerutu, cumu diseram, la 1857 si 1859, unu domnitoriu strainu.

Celu alesu in sa la 11-23 Fevruarie, deschiarandu oficiale cà din cause de familie nu poté priimí; noi, autorisati de vointia nationale, condusi de datorii ce avemu d'a pune fréu tutoru intrigiloru si uncltiriloru ce au de scopu sugrumarea nationalitatii nóstre, si siguri cà d'asta data voint'a natiunii va fi incoronata de cea mai deplina isbenda, supunemu la alegarea directa a natiunii, ca domnitoriu alu Romaniloru, pe Principele Carolu Ludovicu de Hohenzolern, ce va domni suptu numele de Cerolu I.

Romani! Dorintia vóstra nestramutata d'a fi o natiune tare, lumina ce ati dobénc'á prin atatea lungi si dureróse suferintie, prapasti'a de la gura carei-a ne a departatu actulu de la 11—23 Fevruariu, si in care inemicii se silesu necontenitu a ne pravalí, ne da credintia cà veti da in unanimitate corón'a Principelui CAROLU I, si ve-ti face astu-felu ca peste putine zile Europa intréga se repete unanim'a nóstra strigare: Traiasca Romanii una si nedespartita!

Locotenintii Domnesci: Nicolae Colescu, Lascar Catargiu, Nicolae Haralamb. Presedintele Cabinetului si Ministru secretaru de Statu la lucrarile din afara Ion Ghica. Ministru din Intru, Dimitrie Ghica. Ministru Financieloru, Petre Mavrogheni. Ministru Culteloru si Instructiunii publice, G. A. Rosetti. Ministru Lucrariloru Publice Dimitrie Sturza. Ministru de Resbelu, Dim. Lecca. Ministru Justitiei, I. Cantacuzino.

LOCOTENINTIA DOMNEASCA.

a principatelorunite-romane.

La toti de facia si viitori sanetate:

Luandu in consideratiune raportulu d-lui Comisariu Jónu Brateanu;

Luandu in consideratiune depesiele d-lui Agentu alu Principatelorunite-Romane la Paris, Jónu Balaceanu;

Luandu in consideratiune raportulu d-loru Comisari Vasilie Boerescu, Scarlatu Falcoianu si Ludovic Steege, sicorespondintia intre acesti domni si Ministrulu Afaceriloru straine alu Belgiei Rogier, prin care se constatá ca Maiestatea Sa Regele Belgiei, a declinat acceptarea tronului Romaniei pentru Comitele de Flandra;

Luandu in privire jurnalulu Consiliului de Ministri, suptu No.

Amu decretatu si decretamu:

Art. 1. Poporulu Romanu, este chiamatu a se pronuncia prin unu plebiscitu, daca voiesce sa suie pe Tronulu ereditariu alu Principatelorunite Romane pe Principele Carolu Ludovicu de Hohenzolern suptu numele de Carolu I.

Art. 2. Voru votá toti Romanii de douedeci si cincini ani, care se bucura de drepturile loru civile si politice, si cari prin legea electorala insusiescu conditiunile de alegatori in comunele rurale si urbane.

Art. 3. La primirea acestui Decretu autoritatile comunale, urbane si rurale, d'in tóta Romanii, voru deschide registre pentru inscri-

erea votului. In cele 48 de ore dupa primirea acestui Decretu, Prefectii si siefii de politie prin orase, si suptprefectii prin orasielile si sate, se voru transportá in tóte comunelile jurisdicțiunii loru, spre a priveghia si a asecurá infintarea si deschiderea acestoru registre

Art. 4. Aceste registre voru remané deschise in tóte cancelariile comunale ale Romaniei, de la 8 ore dimineti'a pina la 6 ore sér'a, si acést'a din diu'a de 2 Aprile pina la 8 Aprilésér'a.

Ctatiunii voru inscrie insi-si, séu (nesciundu singuri a serie) prin altii, votulu loru in registre, cu aratarea numelui si pronumelui loru.

Art. 5. La sfersitul terminului* de mai susu si in cele d'antéiu 24 de ore celu multu, numerulu voturiloru date, se va constatá in siedintia publica si se va adeverí la finitulu registrului de autoritatea comunale, care apoi va trimite registrulu la Prefectulu judetului.

Art. 6. In resiedintia fia-carui judetiu, Tribunalulu de antéia instantia, fatia fiindu Prefectulu judetului, si in Bucuresci Prefectulu Politiei, va face de indata recensementulu voturiloru date in cuprinsulu judetului. Resultatulu acestei lucrari se va adresá Ministrulu de interne, prin calea cea mai repede.

Art. 7. Recensementulu generale alu voturiloru date de poporulu Romanu, se va face la Bucuresci, in sinulu unei inalte comisii, care se va instituí prin unu altu Decretu.

Resultatulu se va promulgá prin puterea executiva.

Art. 8. Si celu din urma. Ministrulu de Interne este insarcinatu a activá si a regulá formarea, tinerea, inchiderea si trimiterea registreloru plebiscitului.

Datu in Bucuresci, in trei-dieci Martie. Anulu una-mic optu-sute siésedeci si siése.

Generalu Nicolae Golescu, L. Catargiu, N. Haralamb. — Ministri: Ioan Ghica, Dimitrie Ghica, P. Mavrogheni, C. A. Rosetti, D. Sturza, I. Cantacuzino Maioru. D. Lecca. No. 569.

PRUSIA. Acum'a candu tóta lumea si-a indreptatu ochii catra Berolinu, e interesantu a cunósce situatiunea di'n cabinetulu regescu, ceea ce o corespondintia a diuariului „N. fr. Pr.” ni o deslucesce in modulu urmatoriu: De cate-va zile e linisce aici in politica, dar ast'a nu se poté splicá cà dóra pentru morbulu lui Bismark. Acést'a linisce fu de lipsa pentru a vedé cum vor primí statele secundarie si cele mice propunerile ce le fece Prussia in privintia unei reforme a confederatiunii. Daca vom crede diurnaliloru oficióse, apoi primirea a fostu buna; dar' totu avemu se ne indoimu, mai alesu ce se atinge de Anover'a, Sassoni'a si Hessen-Kassel. Aceste state sé se fie rostitu in contr'a reformei, si n'ar fi minune daca loru li s'ar mai alaturá vr'o doua. Atunci propunerea sé poté considerá de respinse, ceea ce ar face mare bucurie unoru domni de ai nostri de aici, caror'a nu li vine la socotéla a se insufléti pen-

Cá sé-si pérda-a sa víctia!

Vod'a carte noua scrisé,
Si de locu o si tramise,
Maicutiei lui Dobricianu,
Medulariulu de divanu, —
Si ea, cartea candu primia
In elipita se pornia,
Pe radvanu cu armasari,
Optu la numeru, mari si tari,
Si-mi facura in trei ore,
Cale de trei dilisióre, —
Si 'n Bucuresci candu intrá,
Patru cai de locu crepá,
Dar' alti patru obosiá!

IV.

Pecurari d'in Stoianesci,
Mi plecá la Bucuresci,
Si maná de d'innapvi,
Si turmitia cea de oi. —
In orasiu candu ei intrá,
Clopotiele s' audiá,
Si pe poduri cà strigá:
„Bre, bre, bre, mandra turmitia!
Iesi se vedi bade baditia!”

Si boierii se tredia,
Cá se véda se grabia,
Si vedea lumini ceresci,
Luminandu prin Bucuresci. —

Si ei Dómnul ajungeá,
La Mihaiu in curte n'rá,
Mercuri pela mediu de nópte
Candu durmia slugile tote, —
Curtea cà se vederá,
Dar' Mihaiu d'in somnu tracnia,
Si iesia, de intrebá,
Cà ce focu e 'n curtea sa?

„Domnule! Mari'a ta!
Cà nu-i focu in curtea ta,
Nici nu-i joi in prandiulu mare,
Cá se fia sóre tare,
Ci-i mam'a lui Dobricianu
Medulariulu de divanu,
Cu herbecii cei laudati,
Si la córne luminati,
Totu cu petre pretióse,
Ca schintele lucióse,
Ca si stele stralucindu,
Bucuresci luminandu!

Si Mihaiu se minuná,
Si in calea ei pornia, —
Boierés'a-lu fulgerá
Cu priviri sagetatóre
Si cu vorbe-ocariatóre
Face-si palm'a cum potea,
Peste fetia 'lu plesnia:
„Ale! Domnulu meu Mihaiu,
Me poftesci, respunsu se-ti dau, —
Óre-i de la Domnedieu,
Ca se tai pe frate-teu?
Se traiti voi impreuna,
Ca cínci degete la mana!”

V.

Dar' Mihaiu se spaimentá,
Elu de frate nu scia,
Si pe mama-o sarutá:
„Iertatiune maic'a mea!
Eu acést'a n'am sciutu,
Dara Domnedieu a vrutu,
Frate-meu ca se nu móra,
Eu se scapu de rea ocará!”
Si Mihaiu cà tramitea,
Pe Dobricianu de-ducea,

Si in bratie-lu cuprindea,
Sarutandu-lu 'i dicea:
„Ale! fratorulu meu!
Potu se joru pre Domnedieu,
Cà-mi esti frate, n'am sciutu,
Se cercu reulu, cu am vrutu, —
Domnedieu se-mi ierte mie,
Si tu frate, me rogu tiel!”
Dobricianu se impacá,
Pe Mihaiu 'lu daruia
Cu frumósa turma-a sa,
Dar' Mihaiu pe Dobricianu,
Medulariulu de divanu,
Domnu mai mare 'lu facea,
Stralucitu 'lu daruia,
Daruia-lu cu multo sate,
Siepte pe balta-asiediate,
Si mai alte optu bogate,
Oltului invecinate. —
Mam'a-atunci se bucurá,
Si din graiu asiá graia:
„Tu remani in Bucuresci,
Dobricianu in Stoianesti,
Fii tu domnu cu numele
Dara elu, cu averile!”

tru parlamentu si pentru votulu univ-
sala. Unii se mira cum acesti domni nu
céra influinta la regele pentru a dela-
tura pre celu ce a esutu cu numitele pro-
puneri. Se scie ca desi Bismark are ma-
re influinta la regele, totusi cu greu i-a
succesul a indemná pre acest'a s'e se in-
voiesca la propunerea cu urmari atatu
de radicali. S'a vorbitu multu cumca ge-
neralulu Manteuffel ar fi menitu de mi-
nistru presedinte dupa Bismark. Póte
ca acést'a ar fi fostu cu potintia mai nante
de ce generalulu s'a dusu la Schleswig,
dar acú elu a doveditu acolo nedesterita-
tea sa. Boierii nostri sciu cá ei numai cu
Bismark se potu ferici; daca ar repasi
Bismark, s'ar gatá si rolele lor.

Se intielege cá in tempu casi acum'a
nu sunt rare faimele despre crisea mini-
steriale, numai cá nu se pre afla ómeni
cari s'e le créda. Se dicea cá Roon ar fi
fostu insarcinatu a formá unu ministeriu
liberale. Scimu cá Roon alta-data a scri-
su o geografia si o statistica buna, apoi
aici sunt ómeni cari credu, cá celu ce a
scrisu o carte buna sciintifica, nu póte
cu sinceritate siervi dreptiunei ce dom-
nesce aici in politica.

Diurile ce aparu in Silesia prus-
ésca vorbescu totu despre inarmari, in
catu ni se pare fórteridicúlosa acea cer-
custantia cá burs'a crede intru incetarea
inarmariloru si in pace.

Varietati.

— Unu documentu istoricu. Dlu
Octaviu Baritiu prof. gimn. d'in Naseudu, pu-
blica in „Sionulu romanescu,” urmatoriulu
documentu, despre care nu ni spune unde l'a
gasitu: „Parie de iznoave decretumului pre
milósz, Szvent Emperacziei ál Romlénilor, si
Czéri Nemezcst, Ungurést, si Bohemést, ii
procs. iiprocs. iiprocs. Meriei Krejész, Dom-
nului, Domnului Nosztru. kare intij száofoszt
dat afáre, la doispreece zi alui Dékembri, in
Anul 1701.

Leopold, din mile lui Dumnezeu álész
Imperat ál Romlénilor, totdeuna szporitor si
milosztivnik.

Luminázt, desztóinics, mericz, praecins-
zticz, incelepz, si credincós, miréni nostri
jubicz; Aducesez áminté, feredé indojála, de
reszpunszul, szau de rendujále noáztre csá
miloásza, káre szao skrizz, si áo jesit la pátru-
szpreece Zi álui April; in Anul 1698. Káre
reszpunsz ál nosztru milosz, si dupe ácsésé in
Ánul 1699. lá doozecs si sásze Zi alui August,
járe ase száóprocsitit. Princéare, táre ám
poroncsit si ám renduit, pre kum Roménilor,
csesz in oblieséru Grecsész, sze fije szloboz-
zije de plin, ámpreuná si áuni pre szine, ku
une din patru ledz, kárele szint luáte in leun-
tru in Czére Ardeálului; Au de nuvór szesze
uriászke, si sze sze impreune, sze remuje in
rendujále ledzi lor, in káre szint se ákume,
ádekete in cseszt kip, precum ku káre ledze
szevór uni, si szévór impreuná Romeni, ku
ácsé szlobozenie sze bukure si jei de kárele
sze bukure ledze ácsé, ku káre szévór impre-
unásze; Járe noj ku máre neplacsére incelez-
dzem, prekum, impotrive poroncsilor eselór
miloásze, nu numái szao fecut, cse uni ke ácsé
imperekieri, (Kéroare lepláése ászemuntul

szobvárelór si bune impreunáre ámirénilor
áturburá:) au kutezát reszipi si veszte ka
ácsé, prekum, gindul, si minte noáztre
csá Imperetászke ári ácsászte, kum nói pre
Romeni, lá impreunáre, si ledze ketholiesá-
szke ám vre sze interim. Pintrácese vóó, si
de iznoo, gindul, minte, si voje sztetetóáre
nosztre csá Imperetászke ku milosztentie ve
dem, áincelezde; Prekum Romenilor, sze fije
dupe Vojelor, á sze uni, si á impreuná pre-
szine, ku uná din pátru ledz káre szint, luáte
in leuntru ácsé, in Czére Ardeálului, si sze
bukure ku ácsé szlobozenje, de káre sze bu-
kure ledze ácsé, ku káre sze vor uni pre
szine. Járe de vor vre sze remuje in readul si
oblieséru lór cseszt de ákum, járe jeszte szlo-
bod si inke intrácesztá kip, pre kum, nime
pre Romeni, (szupt pedápsze si csárte forte
táre menii noáztre;) intrácsáste szlobozie á-
lor á opeci, si á szuperá, szénu kutéze, si sze
cserece, keoáre csiné impotrívá ácsesztor vá
fáése, dupe plinszurile si selege szuperázilor,
fekute ku rind bun, gresiczí dupa fáptele lór
sze sze dzúdecse si sze bintetujászke, si supe-
rázilor kum sze kuvine díreptate de plin sze
sze fáke. Vojim ádeke, pre kum jeszte in di-
ploáme noásttre Krijászke, kum csines csines
vijáze si trájul luj in ledze szá, ku ohodine
sze trejászke si sze trage.

Vóó de iznoó milosztineste si forte táre
poroncsind, prekum, ácsásztá réndujála si Skri-
szoáre noáztre krejászke, prin tot czinutul
Ardeálului, fere de nice (nice Red.) ozebáve
nu numái dácz de stíre, cse poroncsicz si forte
táre, pre kum, de ácseszt reszpunsz álnostru
forte milósz, ku toate voinceze, tócz sze ászkulte
kum sze kade la kredincós szfátnics áj nóstri
sze iszprevicz.

Alte, Gratezije noáztre csa krejászke si
imperetászka vóó, milosztineste interim. Szkri-

száv in orásul nosztru, Bécs, lá dóiszprecece
Zi, álui Dékembri, in Ánul 1701. Czerilor
nostri Romlenest, pátruzécs si pátru, Ungurést,
Pátruzécs si sápte, Bohemest, Pátruzécs si
sásze.

LEOPOLD. — Julius Fridericus Gróf
Buccellini. — Pre porunka Innaleziméi Impe-
retest si krejest inszise. Juon. Theodor. dela
Veiszszembreg.

Titulusul jéré ácsesztá: Lumináczilór,
Desztóinicsilór, Mericzilór, Precinszticzilór,
(Precinszticzilór Red.) Incelezpezilór si Cre-
dincósilór Nostri jubicz, N. Szvátinicsilór din
Czará Ardeálului.

— De ce spriginesce Russia statele
mice nemtiesci? Srietoriului foisorei diu-
ariului „Presse,” Nr. 94, i se pare cá Russia
spriginescestatele mice nemtiesci si d'in caus'a
ca s'e aiba de unde petí socii penten principii
casei sale, si apoi ca se aiba unde si maritá
princesele, ca s'e póta devení societate celoru
ce s'iedu pe tronuri. Caus'a antaia o baséza
srietoriulu pre cercustanti'a cá principesele
familieloru mari póte nu s'ar invólá schimbarea
confessiunci. Caus'a a dou'a e intemeiata pre
abundanti'a de familie domnitóre, de care se
bucura Germani'a. — Acestei pareri, politiculu
póte cá i ar mai adauge si aceea, cá Russiei
nu credemu cá i-ar vení bine la socotéla, daca
ar vedé in mediloculu Europei formandu-se
unu statu cu mai multu de 40 milióne suflete
— considerandu si tierete negermane intrate
in confederatiune — basatu pre individualita-
tea genetica.

— In cas'a noua a dietei unguresci,
planulu didirei n'a menitu locu ministriloru
respundiatori, ceea ce facú sonsatiune nepla-
cuta, spre a carei-a delaturare s'au asediatu
9 fotele. Se intielege cá stau góle.

Comunicatiunea drumuriloru de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

		Pretulu pe clasea I		cl. II.		cl. III.	
		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
De la	Vien'a	pléca	la 7 ore 45 minute	demanéti'a,	si la 8 ore	—	minute sér'a.
„	Posionu	„	10 „ 24	„	10 „ 51	„	3 33
„	Neuhäusel	„	1 „ 23	„	1 „ 54	„	7 81
„	Pest'a	„	5 „ 19	„	6 „ 31	„	10 31
„	Czegléd	„	7 „ 54	„	9 „ 14	„	17 36
„	Segedinu	„	12 „ 12	„	2 „ 55	„	22 87
„	Temisior'a	„	3 „ 55	„	7 „ 47	„	28 38
„	Jasenov'a	„	8 „ 4	„	„	„	32 97
„	Beseric'a-Alba	„	8 „ 40	„	„	„	33 52
Sosescé in	Baziasiu	la	9 „ 10	„	„	„	34 7

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

		Pretulu pe clasea I		cl. II.		cl. III.	
		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
De la	Baziasiu	pléca	la 5 ore 35 minute	dupa	mediadi		
„	Beseric'a-Alba	„	6 „ 27	„	„	„	„
„	Jasenova	„	7 „ 6	„	„	„	„
„	Temisior'a	„	10 „ 40	„	ser'a	si la 7 ore 25 minute	demanéti'a
„	Segedinu	„	2 „ 26	„	noptea,	„	12 „ 53
„	Czegléd	„	6 „ 35	„	deman.	„	6 „ 21
„	Pest'a	„	9 „ 55	„	dupa	mediadi	„
„	Neuhäusel	„	1 „ 52	„	diu'a	„	1 „ 8
„	Posionu	„	4 „ 48	„	dupa	mediadi	4 „ 12
Sosescé in	Vien'a	la	6 „ 36	„	„	„	6 „ —

Jasenov'a-Oravit'a.

De la	Jasenov'a	pléca	la 8 ore 30 minute	demanéti'a
„	Jam	„	9 „ 12	„
„	Racasia	„	10 „ 12	„
Sosescé in	Oravit'a	la	10 „ 57	„

Oravit'a-Jasenov'a.

De la	Oravit'a	pléca	la 4 ore —	minute	dupa	mediadi
„	Racasia	„	4 „ 45	„	„	„
„	Jam	„	5 „ 38	„	„	„
Sosescé in	Jasenov'a	la	6 „ —	„	„	„

Vien'a-Oradea-Mare.

		Pretulu pe clasea I		cl. II.		cl. III.	
		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
De la	Vien'a	pléca	la 8 ore —	minute	sér'a.		
„	Pest'a	„	6 „ 35	„	deman.	„	13 69
„	Czegléd	„	9 „ 27	„	„	„	17 36
„	Püspök-Ladány *)	„	1 „ 58	„	dupa	med.	22 61
Sosescé in	Orade	la	4 „ 38	„	„	„	25 98

*) cale laterale duce la Dobritinu, unde sosescé la 3 ore dupa mediadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la	Orade	pléca	la 10 ore 6 minute	demanéti'a
Sosescé in	Püspök-Ladány *)	„	12 „ 48	„
„	Czegléd	„	5 „ 41	„
„	Pest'a	„	8 „ 37	„
„	Vien'a	„	6 „ —	„

*) cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Aradu.

		Pretulu pe clasea I		cl. II.		cl. III.	
		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
De la	Vien'a	pléca	la 8 ore —	minute	sér'a.		
„	Pest'a	„	6 „ 25	„	deman.	„	13 69
„	Czegléd	„	9 „ 47	„	„	„	17 36
„	Solnocu	„	11 „ 2	„	„	„	18 86
Sosescé in	Aradu	la	5 „ —	„	ser'a	„	26 32

Aradu-Vien'a.

De la	Aradu	pléca	la 10 ore 15 minute	demanéti'a
„	Solnocu	„	4 „ 22	„
Sosescé in	Czegléd	la	5 „ 33	„
„	Pest'a	„	8 „ 37	„
„	Vien'a	„	6 „ —	„

Vien'a-Paris.

De la	Vien'a	pléca	4 ore 30 minute	sér'a
„	Salzburg	„	1 „ —	noptea
„	Monacu	„	5 „ 45	deman.
„	Stuttgart	„	11 „ 45	„
„	Mühlacker	„	12 „ 55	diu'a
„	Carlsruhe	„	2 „ 10	dupa
„	Strassburg	„	5 „ 25	med.
Sosescé in	Paris	la	5 „ —	demanéti'a

(Clasea I. costa 68 fl. 84 kr. éra clasea II. 50 fl. 32 cr. Bani si numera in angintu.)

Paris.-Vien'a

De la	Paris	pléca	la 8 ore 35 minute	sér'a
„	Strassburg	„	8 „ 57	„
„	Carlsruhe	„	10 „ 40	„
„	Mühlacker	„	12 „ —	diu'a
„	Stuttgart	„	1 „ 20	„
„	Monacu	„	8 „ 30	„
„	Salzbrug	„	1 „ 30	„
Sosescé in	Vien'a	la	9 „ 30	„

Comunicatiunea pe Dunare.

Societatea prima imp. reg. priv. de naegatiune pre Dunare si-a regulatu mersurile sale de la 15 apr. n. a. c. Pleca de la Vien'a catra Posionu in tóte dílele la 4 ore dupa mediadi. — De la Vien'a catra Pest'a in tóte dílele la 6 1/2 ore demanéti'a. — De la Vien'a la Orsiov'a, Giurgiu, Galati si Constantinopole,

marti-a la 6 1/2 ore demanéti'a. — Mersulu rapede: De la Vien'a la Orsiova, Giurgiu, Galati si Constantinopole luni-a la 6 1/2 demanéti'a.

Comunicatiunea posteloru.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pléca in tóte dílele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosescé in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.
Clusiu la Orade pléca in tóte dílele la 12 ore diu'a, sosescé in Orade la 6 ore 40 minute demanéti'a.
Aradu la Sibii (prin Dev'a) pléca in tóte dílele la 7 ore sér'a, sosescé in Sibii la 2 ore 15 minute noptea. Cale de 35 1/2 mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.
Sibii la Aradu (prin Dev'a) pléca in tóte dílele la 7 ore sér'a, sosescé in Aradu la 1 ora 45 minute noptea.
Temisior'a la Sibii pléca in tóte dílele la 6 ore deman. sosescé in Sibii la 1 ora 30 min. dupa mediadi. Cale de 36 1/4 mile, tiene 31 ore 30 min., costa 20 fl. 44 cr.
Sibii la Temisior'a pléca in tóte dílele la 12 ore diu'a, sosescé in Temisior'a la 7 ore 40 minute sér'a.
Temisior'a la Orsiov'a pléca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demanéti'a, sosescé in Orsiova la 6 ore deman. Cale de 26 1/4 mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.
Orsiov'a la Temisior'a pléca dominec'a, marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 ore sér'a, sosescé in Temisior'a la 6 ore sér'a in diu'a urmátore.

„ Temisior'a la Aradu pléca in tóte dílele la 6 ore dem. sosescé in A. la 11 ore 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.
„ Aradu la Temisior'a pléca in tóte dílele la 2 ore dupa mediadi, sosescé la 7 ore 45 minute sér'a.
„ Sibii la Clusiu pléca in tóte dílele, la 3 ore d. m. sosescé la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 1/2 mile, tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.
„ Clusiu la Sibii pléca in tóte dílele la 5 ore dupa méd. sosescé la 11 ore 50 min. diu'a.
„ Sibii la Brasiovu pléca in tóte dílele la 5 ore dupa méd. sosescé la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18 1/2 mile, tiene 14 ore 25 min., costa 10 fl. 36 cr.
„ Brasiovu la Sibii pléca in tóte dílele la 7 ore sér'a, sosescé la 9 deman.
„ Sibii la Muresiu-Osiorheiu pléca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 ore sér'a, sosescé la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 1/4 mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.
„ Muresiu-Osiorheiu la Sibii pléca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore demin. sosescé la 2 ore 35 min. noptea.